

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0420U100090

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 09-01-2020

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Романова Олена Миколаївна

2. Romanova Olena M.

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 07.00.05

Назва наукової спеціальності: Етнологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 16-12-2019

Спеціальність за освітою: Педагогіка і методика середньої освіти. історія

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.001.01

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, 60, м. Київ, Київська обл., 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Центральноукраїнський національний технічний університет

Код за ЄДРПОУ: 02070950

Місцезнаходження: просп. Університетський, 8, м. Кропивницький, Кіровоградський р-н., Кіровоградська обл., 25006, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 03.61

Тема дисертації:

1. Трансформація уявлень про лісову демонологію в традиційних віруваннях українців XIX – XX ст.
2. Transformation of ideas about Forest Demonology in Ukrainian Traditional Beliefs of the XIX – XX century.

Реферат:

1. Дисертація присвячена дослідженню лісової народної демонології. Розглянуто джерельну базу, визначено стан розробленості проблеми. Уперше проведено цілісне, комплексне та системне дослідження традиційних вірувань українців та обрядових дій, пов'язаних з образами лісової демонології. Зроблено системне виявлення та порівняння семантичних полів чоловічих, жіночих та дитячих персонажів з їх поділом на постійні (давні) та маргінальні образи. Широке залучення матеріалів етнології, лінгвістики, історії культури дозволило з'ясувати характер та ступінь пізнання й освоєння людиною навколишнього середовища – лісу, реконструювати механізми та процеси його одухотворення, сакралізації компонентів природи, взаємодію з ними в традиційній культурі. В основу структурування дослідження покладений принцип поділу за статтю та віком. Обґрунтовано введення в коло образів лісової демонології кікімор та лихоманок, одмін та проклятих

дітей. Виділено маргінальний тип персонажів лісової демонології, розкрито їх роль у парадигмі міфологічного мислення носіїв традиційної культури.

2. The dissertation is devoted to the study of forest folk demonology. The key base is considered, the state of development of the problem is determined. The synthetical overall study of traditional Ukrainian beliefs and their customs related to the characters of the forest demonology was conducted for the first time. This research was made the systematic finding and comparison of semantic fields of male, female and children's characters. The extensive use of resources in ethnology, linguistics and history of culture gave the author the opportunity to discover the character and the level of people's perception and learning of the forest as their environment, to reconstruct the mechanisms and processes of its spiritualization, sacralization of natural components, and the interaction between them in traditional culture. The appearance of such characters as kikimora and lykhomanka, odmin and cursed children was reasoned. The marginal type of forest demonology characters was highlighted and their role in the paradigm of mythological perception of bearers of traditional culture was discovered. In the result of the investigation of male forest demonological characters, there was conducted the comparative analysis of their two basic groups in the connection to their relation to the locus of forest: 1) constant and ancient – Lisovyk, Chugaister, Vodyanyi; 2) marginal which become the part of the forest world only for the time of their transformation (werewolves). The special attention was paid to ancient characters' deep zoomorphism including Lisovyk, Chugaister, Vodyanyi which can point to their archaic origin and reveals their night origin.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тупчієнко Микола Петрович

2. Turchiiyenko Mukola P.

Кваліфікація: к. і. н., 07.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Борисенко Валентина Кирилівна
2. Borysenko Valentyna K.

Кваліфікація: д. і. н., 07.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Темченко Андрій Іванович
2. Temchenko Andrej I.

Кваліфікація: к. і. н., 07.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Капелюшний Валерій Петрович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Капелюшний Валерій Петрович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.